

Ευαγγελικός Μοναχισμός (4ο Μέρος)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)



Αλλά εκείνο, που κυρίως κάνει τον αγιαζόμενο μοναχό χαρά και φως του κόσμου είναι ότι διασώζει το «κατ' εικόνα». Μέσα στην παρά φύσιν κατάσταση της αμαρτίας, που ζούμε, ξεχνάμε και χάνουμε το μέτρο του αληθινού ανθρώπου. Ποιος ήταν ο προπρωτικός άνθρωπος και ποιος είναι ο θεωμένος άνθρωπος δηλαδή η εικόνα του Θεού, μας το φανερώνει ο αγιασμένος μοναχός. Έτσι ο μοναχός παραμένει για όσους τουλάχιστον μπορούν να διακρίνουν τη βαθύτερη και αληθινή ανθρώπινη φύση χωρίς τις προκαταλήψεις των παρερχομένων ιδεολογιών — η ελπίδα του ανθρώπου. Αν ο άνθρωπος δεν ημπορή να θεωθή και αν δεν έχουμε προσωπικά γνωρίσει θεωμένους ανθρώπους, είναι δύσκολο να ελπίζουμε στην δυνατότητα να ξεπεράσει ο άνθρωπος την πεπτωκυία του κατάσταση και να επιτύχει τον σκοπό, για τον οποίο τον έπλασε ο Πανάγαθος Θεός, δηλαδή την χαριτωμένη θέωσι: Όπως λέγει ο άγιος Ιωάννης της Κλίμακος: «Φως μοναχοίς άγγελοι· φως δε πάντων ανθρώπων μοναδική πολιτεία» (Λόγος ΚΣΤ).



Έχοντας ο μοναχός την χάρι της θεώσεως ήδη από την παρούσα ζωή, γίνεται σημείο και μάρτυς της Βασιλείας του Θεού στον κόσμο. Βασιλεία δε του Θεού κατά τους αγίους Πατέρας είναι η δωρεά και ενοίκηση του Αγίου Πνεύματος. Μέσω του θεωμένου μοναχού γνωρίζει ο κόσμος «αγνώστως» και θεάται «αθεάτως» τον χαρακτήρα και την δόξα του θεωμένου ανθρώπου και της ερχομένης Βασιλείας του Θεού, η οποία δεν είναι εκ του κόσμου τούτου.

Έτσι με τον μοναχισμό διατηρείται στην Εκκλησία η εσχατολογική συνείδησι της Αποστολικής Εκκλησίας, ζωντανή η προσδοκία του ερχομένου Κυρίου (μαράν αθά = ο Κύριος έρχεται), αλλά και η εν μέσω ημών ήδη μυστική παρουσία Του, το ότι «η βασιλεία του Θεού εντός ημών έστι».

Η χαρισματική μνήμη του θανάτου και η γόνιμη παρθενία επεκτείνουν τον μοναχό στον μέλλοντα αιώνα. «Όπως διδάσκει ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος: «Εκ Παρθένου γεννάται (ο Χριστός) παρθενίαν νομοθετών», ως ενθένδε μετάγουσαν, και κόσμον συντέμνουσαν, κόσμον κόσμω παραπέμπουσαν, τον ενεστώτα τω μέλλοντι... στρέφων από των δρωμένων επί τα μη βλεπόμενα» (Εις τον Μέγα Βασίλειον Επιτάφιος, P.G. 36, 576). Ο κατά Χριστόν παρθενεύων μοναχός υπερβάς όχι μόνο το παρά φύσι, αλλά και το κατά φύσι, και φθάσας εις το υπέρ φύσι μετέχει της αγγελικής αφύλου καταστάσεως, για την οποία μίλησε και ο Κύριος: «Εν γαρ τη αναστήσει ούτε γαμούσιν (νυμφεύονται) ούτε εκγαμίζονται (υπανδρεύονται), αλλ' ως άγγελοι Θεού εν ουρανών είσι» (Ματθ. 22, 30). Όπως οι άγγελοι έτσι και οι μοναχοί παρθενεύουν όχι για να επιτύχουν πρακτικές ωφέλειες για την Εκκλησία (ιεραποστολική δράσι), αλλά για να λατρεύουν τον Θεό «εν τω σώματι και εν τω πνεύματι αυτών» (Α' Κορ. 6, 20).

Η παρθενία θέτει όριο στον Θάνατο, όπως θεολογεί ο Άγιος Γρηγόριος ο Νύσσης:

«ὥσπερ γὰρ ἐπὶ τῆς Θεοτόκου Μαρίας «ο βασιλεύσας ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρις ἐκείνης θάνατος», ἐπειδὴ καὶ κατ' αὐτὴν ἐγένετο, καθάπερ τινὶ πέτρα τῷ καρπῷ τῆς παρθενίας προσπταίσας περὶ αὐτὴν συνετρίβη, οὕτως ἐν πάσῃ ψυχῇ τῇ διὰ παρθενίας τὴν ἐν σαρκὶ παριούσῃ ζωὴν συντρίβεται πῶς καὶ καταλύεται τοῦ θανάτου τὸ κράτος, οὐκ ἔχοντος τίσι τοῦ εαυτοῦ κέντρον ἐναπερείσῃται» (Περὶ Παρθενίας ιδ', 1, 25 ἐν S.C. τ. 119, σελ. 436).

Το εὐαγγελικὸ ἐσχατολογικὸ πνεῦμα, ποὺ διατηρεῖ ὁ μοναχισμὸς, προφυλάσσει καὶ τὴν ἐν τῷ κόσμῳ Ἐκκλησίᾳ ἀπὸ τὴν ἐκκοσμίκευσι καὶ τὴν συμμαχίᾳ με αμαρτωλὲς καταστάσεις, ποὺ εἶναι ἀντίθετες στο εὐαγγελικὸ πνεῦμα.

Τοπικὰ ἀπομονωμένος καὶ σιωπηλός, ἀλλὰ πνευματικὰ καὶ μυστικὰ ἐν μέσῳ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀπὸ ὑψηλοῦ ἄμβωνα κηρύττει ὁ μοναχὸς τὰ δικαιώματα τοῦ Παντοκράτορος καὶ τὴν ἀνάγκη γιὰ ἀπόλυτη χριστιανικὴ ζωὴ. Προσανατολίζει τὸν κόσμον πρὸς; τὴν ἄνω Ἱερουσαλὴμ καὶ τὴν δόξα τῆς Ἀγίας Τριάδος, σὰν τὸν καθολικὸ σκοπὸ τῆς δημιουργίας.

Αὐτὸ εἶναι τὸ ἀποστολικὸ κήρυγμα, ποὺ αυθεντικὰ κηρύττει σὲ κάθε ἐποχὴ ὁ Μοναχισμὸς καὶ ποὺ προϋποθέτει τὴν ἀποστολικὴ ἀποταγὴ τῶν πάντων καὶ τὴν ἐσταυρωμένη ζωὴ τοῦ ἀποστολικοῦ ἔργου. Ὅπως οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι, ἔτσι καὶ οἱ Μοναχοί, «ἀφέντες πάντα» ἀκολουθοῦν τὸν Ἰησοῦ καὶ ἐκπληρώνουν τὸν λόγον Του: «πᾶς ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀγρούς ἐνεκεν τοῦ ὀνόματος μου, ἐκατονταπλασίονα λήψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει» (Ματθ. 19, 29). «Μηδὲν ἔχοντες καὶ τὰ πάντα κατέχοντες» συμμερίζονται τὰ παθήματα, τὶς στερήσεις, τὶς κακουχίας, τὶς ἀγρυπνίες καὶ τὴν κατὰ κόσμον ἀνασφάλεια τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων.

Ἀξιῶνονται ὅμως, ὅπως οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι, νὰ γίνουν «ἐπόπται καὶ τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος» (Β' Πέτρ. 1, 16) καὶ νὰ λάβουν προσωπικὴ ἐμπειρία τῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὥστε ἐπίσης ἀποστολικά νὰ ἡμποροῦν νὰ εἰποῦν ὅχι μόνον τὸ «Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον αμαρτωλοὺς σῶσαι, ὧν πρῶτος εἰμὶ ἐγώ» (Α' Τιμ. 1, 15), ἀλλὰ καὶ τὸ «ὁ ἀκηκόαμεν, ὁ ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὁ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς· καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἐωράκαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἥτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν» (Α' Ἰωάνν. 1,1 – 2).

Αὐτὴ ἡ θέα τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ γλυκυτάτη ἐπίσκεψις τοῦ Χριστοῦ στὸν μοναχὸ δικαιώνει ὅλους τοὺς ἀποστολικούς τοῦ αγῶνες καὶ κάνει τὴν μοναχικὴ ζωὴ τὴν «όντως ζωὴν» καὶ «μακαρίαν ζωὴν», τὴν ὁποῖαν με τίποτε δὲν ἀνταλλάσσει, ὁποῖος ταπεινὸς μοναχὸς χάριτι Θεοῦ ἔστω καὶ ἐπ³ ὀλίγον τὴν

εγνώρισε.

Αυτή την χάρι ακτινοβολεί μυστικά ο μοναχός και προς τους εν τω κόσμω αδελφούς του, ώστε όλοι να ιδούν, να μετανοήσουν, να πιστεύσουν, να παρηγορηθούν, να χαρούν εν Κυρίω και να δοξάσουν τον

Ελεήμονα Θεόν «τον δόντα εξουσίαν τοιαύτην τοις ανθρώποις» (Ματθ. 9, 8).

Πηγή: αρχιμ. Γεωργίου καθηγουμένου Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου (σημείωσις δική μας: νυν μακαριστού προηγουμένου Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου), Ευαγγελικός Μοναχισμός, περίοδος β΄, Τεύχος 1ο, σελ. 64-80, Έκδοσις Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου Αγίου Όρους, Άγιον Όρος 1976.